

सुवर्ण महोत्सवी आदिवासी पूर्व माध्यमिक शिष्यवृत्ती योजनेतर्गतचा निधी जिल्हा परिषद प्रशासन यांच्यामार्फत संबंधित विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यावर जमा करण्याकरिता सदर योजना ग्राम विकास विभागाकडे हस्तांतरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: शिष्यवृ-२०१७/प्र.क्र.१३४/का.१२
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०००३२.
दिनांक : १७ एप्रिल, २०१८.

वाचा:

- १) आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय, क्र.-आविशि-२००९/प्र.क्र.२०/का.१२, दि.३१.०५.२०१०.
- २) आदिवासी विकास विभाग, शासन शुद्धीपत्रक, क्र.-आविशि-२००९/प्र.क्र.२०/का.१२, दि.२६.०८.२०१०.

प्रस्तावना:-

राज्यातील अनुदानित/विना अनुदानित प्राथमिक, माध्यमिक शाळा, जिल्हा परिषदांच्या शाळा, नगरपालिका व महानगरपालिकांच्या शाळांमध्ये इ.१ ली ते १० वी मध्ये शिक्षण घेत असलेल्या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांकरीता सुवर्ण महोत्सवी आदिवासी पूर्व माध्यमिक शिष्यवृत्ती योजना दि.३१.०५.२०१० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये सन २०१०-११ या शैक्षणिक वर्षापासून लागू करण्यात आली आहे. शिष्यवृत्ती योजनेत गैरव्यवहार होऊ नये तसेच पात्र लाभार्थ्यांस जलद गतीने लाभ प्रदान करण्याच्या अनुषंगाने ऑनलाईन अर्ज करणे व पडताळणी करून अंतीम लाभ विद्यार्थी / पालक यांच्या बँक खात्यात मंजूर करण्याच्या दृष्टीने सन २०१५-१६ या शैक्षणिक वर्षापासून सदर योजनेची अंमलबजावणी ई- विकास या ऑनलाईन प्रणालीद्वारे सुरु करण्यात आली आहे.

पूर्व माध्यमिक शिष्यवृत्ती योजनेसाठी पात्र विद्यार्थ्यांचे अर्ज मुख्याध्यापक/शाळा स्तरावर भरण्यात येत असल्याने त्याबाबत विद्यार्थी यादी, त्यांचे बँक खाते इत्यादी तपशील संबंधित शाळांचे मुख्याध्यापक स्तरावर उपलब्ध असते आणि त्यांच्या मार्फत विद्यार्थ्यांचे अर्ज गट शिक्षणाधिकारी यांच्याकडे मान्यतेसाठी सादर केले जातात व तदनंतर आदिवासी विकास विभागाचा क्षेत्रिय अधिकारी म्हणून प्रकल्प अधिकारी यांच्या मान्यतेने शिष्यवृत्ती वितरीत केली जाते. अशा प्रकारे सर्व तपशील शाळा स्तरावर उपलब्ध असतो व त्यावर प्रत्यक्ष नियंत्रण गटशिक्षणाधिकारी यांचे असल्यामुळे जिल्हा परिषद/महानगरपालिका (बृहन्मुंबई) प्रशासन यांच्या स्तरावरच अंतीम मान्यता होऊन शिष्यवृत्ती वितरण केल्यास होणारा विलंब टाळता येईल तसेच प्रशासकीय कामकाज नियमावलीनुसार मान्यतेचे स्तर कमी होतील.

सदर योजनेंतर्गत प्रती वर्षाला साधारणत: १२ लाख विद्यार्थ्यांना लाभ देण्यात येत असून यामध्ये एकूण १९४२३ शाळांचा समावेश आहे. यापैकी साधारणत: ९५% शाळा या जिल्हा परिषदेच्या अखत्यारीतील असून उर्वरित शाळा नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या अखत्यारीतील आहेत. यांच्यावर संबंधित गटशिक्षणाधिकारी यांचे प्रत्यक्ष नियंत्रण असल्यामुळे व सदरची योजना आदिवासी उपयोजनांतर्गत जिल्हास्तरीय योजना असल्यामुळे सदर योजनेंतर्गतचा निधी जिल्हा परिषद/महानगरपालिका (बृहन्मुंबई) यांच्या शिक्षण विभागामार्फत संबंधित विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यावर जमा करण्याकरिता सदर योजना ग्राम विकास विभाग व नगर विकास विभाग यांच्याकडे हस्तांतरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

१. राज्यातील अनुदानित/विना अनुदानित प्राथमिक, माध्यमिक शाळा, जिल्हा परिषदांच्या शाळा, नगरपालिका व महानगरपालिकांच्या शाळांमध्ये इ.१ ली ते १० वी मध्ये शिक्षण घेत असलेल्या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांकरीता सुवर्ण महोत्सवी आदिवासी पूर्व माध्यमिक शिष्यवृत्ती योजनेंतर्गतचा निधी जिल्हा परिषद यांच्या शिक्षण विभागामार्फत संबंधित विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्न बँक खात्यावर जमा करण्याकरिता सदर योजना या शासन निर्णयाव्दारे ग्राम विकास विभागाकडे व नगर विकास विभागाकडे हस्तांतरीत करण्यात येत आहे.

२. सदर योजनेंतर्गत देण्यात येणाऱ्या शिष्यवृत्तीचे दर खालीलप्रमाणे राहतील.

इयत्ता	शिष्यवृत्तीची रक्कम (रुपयात)
इयत्ता १ ली ते ४ थी	१०००
इयत्ता ५ वी ते ७ वी	१५००
इयत्ता ८ वी ते १० वी	२०००

३. सदर योजनेच्या अटी व शर्ती खालीलप्रमाणे राहतील :-

३.१ अनुदानित/विना अनुदानित प्राथमिक, माध्यमिक शाळा, जिल्हा परिषदांच्या शाळा, नगरपालिका व महानगरपालिकांच्या शाळांमध्ये इ. १ ली ते १० वी मध्ये शिक्षण घेणाऱ्या अनुसूचित जमातीच्या पात्र विद्यार्थ्यांना या योजनेंतर्गत लाभ घेता येईल.

३.२ अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांची उपस्थिती प्रतीमाह ८०% असणे आवश्यक आहे.

३.३ शासकीय व अनुदानित आश्रमशाळांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना सदर योजनेचा लाभ अनुज्ञेय राहणार नाही.

३.४ नामांकित शाळांमध्ये, सैनिकी शाळांमध्ये, इंग्रजी माध्यमाच्या शाळांमध्ये शिक्षण घेत असलेल्या ज्यामध्ये शासनाकडून त्यांच्या शिक्षणाचा खर्च अदा करण्यात येतो अशा अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना सदर शिष्यवृत्तीचा लाभ अनुज्ञेय राहणार नाही.

३.५ ज्या विद्यार्थ्यांचे पालक शासकीय, निमशासकीय (केंद्र व राज्य शासन) व इतर स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या (केंद्र व राज्य शासन) तसेच शासन अनुदानित संस्थांमध्ये सेवा करत आहेत, तसेच

ज्यांच्या कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न रु.१.०८ लक्ष किंवा त्यापेक्षा जास्त आहे, अशा विद्यार्थ्यांना या शिष्यवृत्ती अंतर्गत लाभ देय राहणार नाही.

३.६ नापास झालेल्या विद्यार्थ्यांना त्याच इयत्तेमध्ये दुसऱ्यांदा सदर योजनेतर्गत लाभ अनुज्ञेय राहणार नाही. परंतु सदर नापास विद्यार्थी पास होऊन त्यांनी वरच्या इयत्तेत प्रवेश मिळविल्यास त्यांना त्या इयत्तेमध्ये या शिष्यवृत्ती योजनेतर्गत लाभ देय राहणार राहील.

४. योजनेची कार्यपद्धती :-

४.१ या योजनेचा लाभ घेण्यासाठी विद्यार्थी व त्याचे आई/वडील यांनी विहीत नमुन्यात अर्ज करून तो शाळेच्या मुख्याध्यापकांकडे द्यावा. आई/वडील हयात नसल्यास विद्यार्थ्यांच्या पालकांनी अर्ज सादर करावेत. सदर योजनेखाली शाळांमध्ये प्रवेशित विद्यार्थ्यांचे आवेदनपत्र भरून घेण्याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित शाळा/संस्थेची राहील.

४.२ संबंधित मुख्याध्यापकांनी अर्ज भरून घेऊन अर्जाची छाननी करून सोबत जोडलेल्या प्रपत्र-अमध्ये संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक यांनी भरून सर्व अर्ज संबंधित पंचायत समिती/जिल्हा परिषदेच्या शिक्षण विभागाकडे तसेच महानगरपालिका हृदीतील शाळा यांनी संबंधित महानगरपालिकेच्या प्रशासन अधिकाऱ्याकडे सादर करावेत.

४.३ गट शिक्षणाधिकारी/महानगरपालिकेचे प्रशासन अधिकारी यांनी त्यांच्या अंतर्गत असलेल्या सर्व शाळांचा एकत्रित गोषवारा सोबतच्या प्रपत्र-ब नुसार शिक्षणाधिकारी प्राथमिक, जिल्हा परिषद यांच्याकडे सादर करतील.

४.४ शिक्षणाधिकारी प्राथमिक त्यांच्या अंतर्गत असलेल्या गट शिक्षणाधिकारी/महानगरपालिकेचे प्रशासन अधिकारी यांच्याकडून प्राप्त तालुकानिहाय गोषवारा सोबतच्या प्रपत्र-क मध्ये संबंधीत जिल्हाधिकारी यांना निधी मागणी करीता सादर करतील व त्याची एक प्रत संबंधीत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांना माहितीस्तव सादर करावे.

४.५ जिल्हाधिकारी यांनी शिक्षणाधिकाऱ्याकडून प्राप्त प्रपत्र-क प्रमाणे सदर योजनेकरीता अर्थसंकल्पित असलेल्या जिल्हा योजनेमधून जिल्हापरीषदेला निधी वितरीत करतील.

४.६ संबंधीत जिल्हापरीषदेचे शिक्षणाधिकारी, प्राथमिक हे त्यांच्याकडे प्राप्त झालेली रक्कम संबंधित शाळेच्या मुख्याध्यापकांच्या शाळेच्या खात्यामध्ये RTGS व्हारे जमा करतील.

४.७ १० वर्षे वयापर्यंतच्या विद्यार्थ्यांचे संयुक्त बँक खाते हे संबंधित विद्यार्थी त्याचे आई/वडील/कायदेशीर पालक यांच्या नावाने झिरो बँलन्स खाते उघडावे. १० वर्षावरील विद्यार्थ्यांचे स्वतःचे बँक खाते उघडावे. सदरची सर्व बँक खाती आधार क्रमांकाशी संलग्न करण्यात यावीत.

४.८ संबंधित मुख्याध्यापक हे विद्यार्थ्यांच्या वैयक्तिक खात्यात किंवा पालकांच्या संयुक्त आधार संलग्न बँक खात्यात बँकनिहाय यादी करून RTGS व्हारे शिष्यवृत्ती जमा करावी.

४.९ बृहन्मुंबई महानगरपालिके अंतर्गत शाळेच्या मुख्याध्यापकांनी त्यांच्या शाळेची माहिती वरील प्रमाणे प्रपत्र-अ मध्ये भरून महानगरपालिकेच्या प्रशासन अधिकाऱ्याकडे सादर करावी. संबंधीत प्रशासन अधिकारी हे या शाळांचा गोषवारा सोबतच्या प्रपत्र-अ मध्ये संबंधीत जिल्हाधिकारी यांना निधी

मागणी करीता सादर करावी व त्याची एक प्रत संबंधीत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांना माहितीस्तव सादर करावी. जिल्हाधिकाऱ्यांकडून निधी प्राप्त होताच सदर निधी प्रशासन अधिकारी संबंधित शाळेच्या मुख्याध्यापकांच्या शाळेच्या खात्यामध्ये RTGS व्हारे जमा करतील. मुख्याध्यापकांनी वरीलप्रमाणे शिष्यवृत्तीचे वाटप करावे.

४.१० अर्जदार अनुसूचित जमातीचे असल्याचे सक्षम अधिकाऱ्याने दिलेले जातीचे प्रमाणपत्र अर्जासोबत सादर करणे आवश्यक राहील. जर एखाद्या विद्यार्थ्याच्या अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्राबाबत शंका वाटल्यास अशा अर्जाची पडताळणी अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र पडताळणी समितीकडून करून घ्यावी.

४.११ संबंधित शाळांच्या मुख्याध्यापकांनी दरवर्षी शाळांतील प्रवेश अंतीम झाल्यापासून १ महिन्यात किंवा जुलै अखेर पर्यंत त्यांच्याकडील सुवर्ण महोत्सवी शिष्यवृत्तीं अंतर्गतचे प्रस्ताव संबंधित पंचायत समिती/जिल्हा परिषद/महानगरपालिका यांच्या शिक्षण विभागाकडे सादर करावेत.

४.१२ शिष्यवृत्तीच्या प्राप्त सर्व प्रस्तावांवर दरवर्षी ऑगस्ट अखेरपर्यंत छाननी व मंजूरीची कार्यवाही पूर्ण करून शिष्यवृत्तीची देय रक्कम संबंधित विद्यार्थ्याच्या/पालकांसोबतच्या संयुक्त आधार संलग्न बँक खात्यावर खालीलप्रमाणे दोन हप्त्यात जमा करावी.

अ.क्र.	शिष्यवृत्तीचा हप्ता	शिष्यवृत्तीचा कालावधी	शिष्यवृत्ती वाटपाचा दिनांक
१	पहिला हप्ता (५० %)	दि.१५ जून ते १५ नोव्हेंबर	१५ नोव्हेंबर ते ३० नोव्हेंबर
२	दुसरा हप्ता (५० %)	दि.१५ नोव्हेंबर ते १५ एप्रिल	१५ मार्च ते ३१ मार्च

४.१३ पंचायत समिती/जिल्हा परिषद/महानगरपालिका यांच्या शिक्षण विभागामार्फत शिष्यवृत्ती वाटपाची स्वतंत्र, प्रमाणित व अद्यावत नोंदवही ठेवावी.

५. पंचायत समिती/जिल्हा परिषद/महानगरपालिका यांच्या कार्यालयातील शिक्षण विभागाचे अधिकारी शाळांना भेटी देण्यासाठी अथवा तपासणीसाठी जातील तेव्हा त्यांनी विद्यार्थीं व त्यांचे पालक यांच्याशी संपर्क साधून शिष्यवृत्तीची रक्कम त्यांना मिळाली किंवा कसे याची अभिलेखाच्या आधारावर पाहणी करावी.

६. शिष्यवृत्तीचे प्रस्ताव विहीत वेळेत सादर करणे व शिष्यवृत्ती त्वरीत व वेळेत अदा करण्याची जबाबदारी संबंधित मुख्याध्यापक, गट शिक्षणाधिकारी, पंचायत समिती तसेच जिल्हा परिषद/नगरपालिका/महानगरपालिका यांचे शिक्षण विभाग यांची राहील व त्यांचे संनियंत्रण ठेवण्याची जबाबदारी संबंधीत शिक्षणाधिकारी, प्राथमिक यांची राहील. यात विलंब होण्यास जबाबदार असलेले अधिकारी व कर्मचारी शिस्तभंगाच्या कारवाईस पात्र राहतील. त्यानुसार त्यांच्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी संबंधित अधिकारी व कर्मचारी यांच्याविरुद्ध शिस्तभंगाची योग्य ती कारवाई करावी.

७. सदर योजनेसाठी पुढील वर्षाकरीता आवश्यक निधीची मागणी शिक्षण अधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद यांनी संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांच्यामार्फत संबंधित जिल्हाधिकारी यांच्याकडे करावी व जिल्हाधिकारी यांनी आदिवासी उपयोजनेंतर्गत जिल्हा योजनेतून आवश्यक तरतूद करावी. तसेच सदर तरतूद संबंधितांना वेळेवर वितरीत करावी.

८. सदर शिष्यवृत्ती वाटप सुलभ व त्वरेने होण्यासाठी ग्राम विकास विभाग व नगर विकास विभागाने त्यांच्या क्षेत्रिय यंत्रणेस स्वतंत्रपणे सविस्तर सूचना निर्गमित कराव्यात.

९. सदर शासन निर्णय ग्राम विकास विभागाच्या अनौपचारीक संदर्भ क्र.२५७/सग्रावि, दि.२८.०९.२०१७ अन्वये त्या विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१८०४९८१७१०१५४७२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सु.ना.शिंदे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.मंत्री (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.मंत्री (ग्राम विकास व पंचायत राज) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा.राज्यमंत्री (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. मा.मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
७. अपर मुख्य सचिव (वित्त विभाग) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
८. प्रधान सचिव (आदिवासी विकास) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
९. प्रधान सचिव (ग्राम विकास व पंचायत राज) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- १०.प्रधान सचिव (शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- ११.महालेखापाल (लेखापरिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई, नागपूर.
- १२.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई, नागपूर.
- १३.आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय, नाशिक.
- १४.आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे.
- १५.अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे/नाशिक/अमरावती/नागपूर.
- १६.सर्व जिल्हाधिकारी.
- १७.सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद.
१८. प्रशासकीय अधिकारी, नगरपालिका प्रशासन, मुंबई.
- १९.सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
- २०.सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प.
- २१.सर्व सह सचिव/उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २२.निवड नस्ती (कार्यासन-१२), आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

प्रपत्र-अ

(शाळेने भरुन गट शिक्षणाधिकारी याचंकडे देणे)

शाळेचे नांव -

शाळेचा प्रकार - जिल्हा परिषद / खाजगी मान्यता प्राप्त संस्था / नगरपरिषद

मुख्याध्यापकाचे नांव -

शाळेचा बँक खाते क्रमांक -

पूर्ण पत्ता -

मुख्याध्यापकाचा मोबाईल क्रमांक -

बँकेचे नांव व शाखा -

बँकेचा IFSC कोड -

अ. क्र.	विद्यार्थ्याचे पूर्ण नांव			इयत्ता	जमात	शैक्षणिक वर्षात ८०% पेक्षा जास्त उपस्थिती आहे	शिष्यवृत्तीची एकुण देय रक्कम	शिष्यवृत्ती ज्या खात्यावर जमा करावयाची आहे त्याचे नांव (विद्यार्थी किंवा पालक)	बँक खाते क्रमांक	बँकेचे नांव व शाखा	बँकेचा IFSC कोड
	अडनांव	नांव	वडिलांचे नाव								
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१											
२											
३											
४											
५											

टिप - बँक खाते क्रमांक व IFSC कोड इंग्रजीत व अंग्रेजीत टाकावा.

प्रमाणपत्र

(संबंधित मुख्याध्यापक यांचे)

प्रमाणित करण्यात येते की, वर नमूद सर्व माहिती ही शालेच्या रेकॉर्डवरुन भरलेली असून त्याची मी खात्री केली आहे व ती सत्य आहे.

मुख्याध्यापकाची स्वाक्षरी व शिक्का

शाळेचे नाव ता जिल्हा

प्रपत्र-ब

(गट शिक्षणाधिकारी/प्रशासन अधिकारी यांनी भरून शिक्षणाधिकारी, प्राथमिक यांचेकडे देणे)

तालुक्याचे नाव :

अ. क्र.	शाळेचे नांव	इ.१ ली ते ४ थी			इ.५ वी ते ७ वी			इ.८ वी ते १० वी			एकूण शिष्यवृत्ती रक्कम									शाळेचे बँक खाते क्रमांक	बँकेचे नांव व शाखा	बँकेचा IFSC कोड
		मुले	मुली	एकूण	मुले	मुली	एकूण	मुले	मुली	एकूण	मुले	मुली	एकूण	मुले	मुली	एकूण	मुले	मुली	एकूण			
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
१																						
२																						
३																						
४																						
५																						

गटशिक्षणाधिकारी/प्रशासन अधिकारी यांची स्वाक्षरी

पंचायत समिती/महानगरमालिका:-

जिल्हा:-

प्रपत्र-क

(शिक्षणाधिकारी, प्राथमिक यांनी भरुन जिल्हाधिकारी यांचेकडे देणे)

अ. क्र.	तालुक्याचे नाव	इ.१ ली ते ४ थी			इ.५ वी ते ७ वी			इ.८ वी ते १० वी			एकुण शिष्यवृत्ती रक्कम									पात्र विद्यार्थ्यांस वाटप करावयाची एकुण शिष्यवृत्ती रक्कम
		मुले	मुली	एकुण	मुले	मुली	एकुण	मुले	मुली	एकुण	मुले	मुली	एकुण	मुले	मुली	एकुण	मुले	मुली	एकुण	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
१																				
२																				
३																				
४																				
५																				

शिक्षणाधिकारी, प्राथमिक सही व शिक्का
जिल्हा परिषद ,